

Styrk etterforskningen på nettovergrep

Seksuell utnyttelse av barn og unge over internett er et stadig økende samfunnsproblem. Nye teknologiske løsninger og plattformer gir seksualforbrytere flere muligheter til både å oppsøke og spre overgrepsmateriale, samt mulighet til å skjule sin egen identitet. Dette gjør det utfordrende for politiet å avdekke og straffeforfølge seksualforbrytere som opererer på internett. Seksuell utnyttelse av barn og unge over internett er et voksende kriminalitetsområde som krever stadig større innsats fra politiet og andre relevante samfunnsaktører.

Stavanger Aftenblad publiserte gjennom januar 2023 en rekke artikler hvor det fremkommer at politidistriktene behandler tips om nedlasting og deling av overgrepsmateriale på svært ulik måte. Det vises videre til at en i en rekke saker nedprioriterer å forfølge tipsene videre. I Agder ble det eksempelvis med bakgrunn i 129 tips mottatt fra National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC,) gjennom Kripos som nasjonalt kontaktpunkt, kun opprettet tre straffesaker i 2022.

NCMEC er en halvstatlig ideell organisasjon i USA som blant annet jobber for å forhindre seksuell utnyttelse av barn og deling av overgrepsmateriale. Organisasjonen mottar og behandler blant annet tips fra tjenestetilbydere (Facebook, Snapchat, Instagram, Skype etc.) på internett lokalisert i USA etter lovpålagt plikt. NCMEC etterforsker ikke egne saker, men videreformidler informasjon til politimyndighetene i det landet mistenkte antas å være bosatt.

Våren 2022 endret etterforskningsgruppa Operasjon Spiderweb i Sør-Vest politidistrikt sine kriterier for hvordan de jobber med opprettelse av straffesaker med utgangspunkt i disse tipsene. Det ble da avgjørende hvilken tilgang den mistenkte har på barn på tidspunktet tippet kommer inn, samt hvorvidt personen fra før har saker på seg som omhandler seksuallovbrudd, for om det ble opprettet straffesak.

En viktig del av samfunnets forebyggende innsats som skal skape økt trygghet for arbeidsgivere, tjenestemottakere og allmennheten er politiattester. De hindrer overgrepere i å studere, jobbe eller inneha verv hvor man får tilgang til barn. En politiattest uten merknader gir ingen garanti mot overgrep, men manglende straffeforfølgning vil kunne medføre at det ikke vil fremgå av politiattesten at man har brutt loven innenfor feltet man skal studere, jobbe eller inneha verv i. Denne praksisen gjør at en kan underrapportere det reelle kriminalitetsbildet og bidrar dermed til å opprettholde mørketall.

Frem til årsskiftet har 30 personer i Sør-Vest politidistrikt unngått å bli etterforsket etter at denne praksisen ble innført i fjor vår. Disse personene er uvitende om at politiet kjenner til deres seksuelle interesse for barn, og kan blant annet etter søknad få politiattest uten merknader for å jobbe i barnehage og skole. Politiet forklarer manglende saksoprettelse og ny praksis med kapasitetsutfordringer.

Rogaland Høyre vil:

- at alle politidistrikter etablerer og styrker etterforskningsmiljøer som i utgangspunktet jobber utelukkende med internettrelaterte overgrep mot barn for å bygge nødvendig kompetanse
- at alle politidistrikter etablerer en likere behandling av NCMEC- tips og ikke hever terskelen for å opprette straffesaker med bakgrunn i manglende kapasitet
- at man fortsatt kan ha tillit til at politiattestordningen fungerer etter formålet og at ikke politiet gjennom manglende opprettelse av straffesaker bidrar til å svekke denne
- at antallet straffesaker skal gi et mer reelt kriminalitetsbilde for å vise omfanget av sakstypen
- Sikre bedre samhandling mellom kommune og politi for å lykkes med langsiktig kriminalitetsforebygging

Rogaland Høyres årsmøtet vedtok 19. februar 2023 denne resolusjonen.